

Het niet toelaten van een tweetal leerlingen op de school en het niet nakomen van de zorgplicht jegens de leerlingen. Klacht gegrond.

De Commissie overweegt ten aanzien van de niet-toelating dat de school de leerlingen niet heeft toegelaten omdat de leerlingen volgens de school meer aandacht en ondersteuning nodig hebben dan de school hen kan bieden, althans dat de school de voor hen nodig geachte ondersteuning en begeleiding niet kan bieden. De school dient, gelet op de wetgeving rondom Passend onderwijs, te onderzoeken of een andere school tot toelating bereid is. Dit dient te geschieden binnen het samenwerkingsverband waarbij de school is aangesloten. De Commissie stelt vast dat de school het wettelijk verplichte onderzoek niet heeft laten verrichten, maar zich in plaats daarvan heeft beperkt tot haar eigen onderzoek. Hierdoor is het afwijzingsbesluit van de school onzorgvuldig en/of onvoldoende gemotiveerd tot stand gekomen.

De Commissie komt voorts tot het oordeel dat de school de op haar rustende zorgplicht niet is nagekomen. De Commissie meent, in tegenstelling tot de school, dat sprake is geweest van een aanmelding van de leerlingen, de school heeft zich immers opgesteld als ware er sprake van een aanmelding van de leerlingen of heeft in ieder geval die indruk bij klagster gewekt. Door deze aanmelding gold voor de school bij niet-toelating van de leerlingen de zorgplicht van artikel 40 lid 4 WPO en die zorgplicht is de school jegens de leerlingen niet nagekomen.

Klachtnummer 2020-088

Advies aan:

het bestuur van de * te (plaatsnaam 1) (*verder: bestuur of bevoegd gezag*),

inzake de klachten van mevrouw * (*verder: klagster*), moeder van (naam zoon) en (naam dochter) (met * als officiële achternaam) (*verder ook wel: de kinderen*),

tegen

de CBS * te (plaatsnaam 2) (*verder: de school*).

De klachten zijn gericht tegen:

- mevrouw *, directeur van de school (*verder: de directeur*)
- de heer *, voorzitter bestuur (*verder: het bevoegd gezag*)

en werden door klagster als volgt geformuleerd:

1. Onterecht en onvoldoende onderbouwd zijn de kinderen niet toegelaten tot de school

2. De school is haar zorgplicht jegens de kinderen niet nagekomen

I. Verloop van de klachtenprocedure

Gedateerd op 10 juni 2020 heeft klaagster een klachtbrief met bijlagen ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Christelijk Onderwijs (*verder: de Commissie*).

Middels een brief met 14 bijlagen d.d. 13 augustus 2020 heeft mevrouw mr. A.H.M. Agbakuru-van Bavel namens het bevoegd gezag een reactie op de klacht ingestuurd.

Op 20 augustus 2020 zond klaagster diverse stukken na, waaronder versies van de door de school ingediende verslagen (bijlagen 13 en 14) waarin opgenomen haar opmerkingen ten aanzien van die verslagen, evenals documenten inzake zorgplicht.

Namens het bevoegd gezag en desgevraagd ontving de Commissie op 25 augustus 2020 het (ongedateerde) beleidsdocument *Toelating van leerlingen*.

De klacht is mondeling behandeld tijdens een hoorzitting van de Commissie op 26 augustus 2020.

Behoudens mevrouw mr. A.H.M. Agbakuru-van Bavel waren daarbij alle opgemelde personen aanwezig, evenals:

- mevrouw *, IB'er van de school en
- de heer mr. M. de Vita (vervanger van mevrouw mr. A.H.M. Agbakuru-van Bavel).

II. De klachten en het standpunt van klaagster

Klaagster schetst dat de kinderen sinds de 4-jarige leeftijd de PCBS* (plaatsnaam 3) bezoeken. Sinds december 2018 hebben zich op die school diverse incidenten voorgedaan, waardoor de kinderen daar hun veiligheid verloren. Klaagster sprak in december met PCBS* af dat het beter was dat de kinderen daar van school zouden gaan. In die maand verlieten de kinderen die school. Op PCBS* kregen de kinderen geen extra ondersteuning; volgens PCBS* waren de kinderen reguliere basisschoolleerlingen die alleen basisondersteuning nodig hadden.

Met de school was klaagster in en vanaf december 2019 in gesprek over de toelating van de kinderen. Gedurende in eerste instantie 6, later verlengd met 4 weken, heeft de school onderzoek gedaan omtrent het toelatingsverzoek van klaagster. Na 10 weken, op de laatste dag van die termijn van 10 weken, besliste de school negatief op dat verzoek. (naam leerling 2) werd niet toegelaten omdat de school haar niet passend zou kunnen begeleiden gezien haar onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, die de school te boven zou gaan.

De toelating van (naam leerling 1) werd geweigerd vanwege belemmerende factoren die zouden maken dat hij relatief teveel aandacht zou krijgen ten koste van de andere kinderen. Hij zou op de school onvoldoende kwalitatief goed onderwijs en ondersteuning kunnen krijgen. Hij zou ernstige gedragsproblemen hebben en de rust en veiligheid verstoren in de klas.

Tegen de afwijzing diende klaagster bezwaar in, waarop de school mondeling negatief besliste hetgeen – eerst na haar verzoek daartoe – haar later ook schriftelijk werd toegelicht.

Klaagster stelt in het kader van het tweede klachtonderdeel dat de zorgplicht bij de nieuwe school en derhalve bij de school lag, en dat die jegens de kinderen niet is nagekomen. Het samenwerkingsverband waarbij de school is aangesloten, zou niet op de hoogte zijn gebracht van de afwijzing van de kinderen en niet zijn betrokken bij het onderzoek naar eventuele extra ondersteuningsbehoeften.

Ruim drie maanden na december 2019 lukt het klaagster om de kinderen op een andere, niet nader door haar genoemde, school toegelaten te krijgen. Op die nieuwe school is, net als op PCBS*, sprake van basisondersteuning voor de kinderen. Voor het thuishouden van de kinderen is klaagster proces-verbaal aangezegd door de leerplichtambtenaar.

III. Standpunt van de school

De school schetst dat klagster haar kinderen wilde aanmelden, in verband waarmee de directeur op 19 december 2019 een kennismakingsgesprek had met klagster. Vervolgens startte de school een onderzoek vanuit de vraagstelling of de kinderen extra ondersteuning nodig hadden, waarop eerst antwoord moest komen voordat de kinderen aangemeld konden worden. Ondermeer van de oude school en de zorgboerderijen die de kinderen bezochten, heeft de school informatie gevraagd en ontvangen.

Op 7 februari 2020 meldde de school dat de kinderen niet konden worden toegelaten, wat haar op 27 februari 2020 mondeling zou worden toegelicht.

Op 12 maart 2020 hebben de school en klagster met elkaar gesproken en heeft de school aangeboden om de toelaatbaarheid van (naam leerling 1) opnieuw te beoordelen. In hetzelfde gesprek wees klagster dat aanbod af om reden dat zij de kinderen niet op 2 verschillende scholen wilde hebben. De school ontkent dat zij een zorgplicht had jegens de kinderen. Want de wet op het Primair onderwijs schrijft voor dat leerlingen schriftelijk aangemeld dienen te worden. Daarvan was geen sprake. De zorgplicht kan ook niet afgeleid worden uit het uitgevoerde plaatsingsonderzoek. Voor de school is er nooit sprake geweest van een officiële aanmelding. Afgezien van deze formele onderbouwing, stonden de kinderen in december 2019 nog ingeschreven bij de oude school, welke volgens de intern begeleider van die school een passende school was voor de kinderen en ook geen belemmeringen zag dat de kinderen zouden terugkeren. De school hoefde niet te zoeken naar een passende school want er was dus een passende school, waarover klagster ontevreden was.

De reden dat de kinderen zo lang geen onderwijs hebben ontvangen, ligt bij klagster zelf; zij haalde hen van de oude school en hield hen al die tijd thuis. Immers de kinderen waren ten tijde van haar onderzoek nog ingeschreven bij de oude school en waren bovendien niet aangemeld met een extra ondersteuningsbehoefte.

IV. Overwegingen van de Commissie

Ontvankelijkheid

De Commissie beperkt zich in haar oordeel tot gebeurtenissen die zich binnen 1 jaar vóór het indienen van de klacht hebben voorgedaan, hetgeen hier aan de orde is.

Bevoegdheid van de Commissie

Hoewel daarover in de stukken geen opmerkingen zijn gemaakt, heeft de voorzitter tijdens de hoorzitting de bevoegdheid van de Commissie uitdrukkelijk aan de orde gesteld. Partijen zijn het er over eens dat de Commissie bevoegd is van deze klacht kennis te nemen. Anders dan de vraagstelling van de ouder(s) om het kind in aanmerking te laten komen voor onderwijs met extra ondersteuningsbehoeften (ook wel passend onderwijs genoemd) waarvan de beantwoording is voorbehouden aan de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO), is in deze klachtbehandeling immers de vraag aan de orde of de school op goede gronden en terecht heeft geweigerd de kinderen toe te laten voor regulier onderwijs. Ten aanzien van zo'n vraag is de GPO niet bevoegd. Dat was, aldus klagster, ook het standpunt van de GPO.

Het klachtonderdeel over het niet toelaten van de kinderen

Ten aanzien van de niet-toelating van de kinderen door de school overweegt de Commissie dat de school de kinderen niet heeft toegelaten, omdat ze volgens de school meer aandacht en ondersteuning nodig hebben dan de school hen in de huidige omstandigheden kan geven, althans dat de school de kinderen de door de school voor hen nodig geachte ondersteuning en begeleiding niet kan bieden. Artikel 40 lid 4 van de wet op het Primair onderwijs (WPO) dwingt de school dan om te onderzoeken of

een andere school tot toelating bereid is. Dat onderzoek c.q. de advisering over de ondersteuningsbehoefte van de leerling dient te geschieden binnen het daartoe opgerichte Samenwerkingsverband waarbij de school is aangesloten, zoals bepaald in art. 18a lid 6 sub d. WPO. Middels dat onderzoek en advies krijgt een school vervolgens duidelijkheid omtrent die behoefte van het kind en of de school dat het kind kan geven.

De Commissie beschikt niet over voldoende informatie en kan zelf niet onderzoeken of en concluderen dat de afwijzing van de school inhoudelijk terecht of onterecht is geweest. De Commissie stelt wel vast dat de school hier niet het derhalve wettelijk verplichte onderzoek heeft laten verrichten, maar zich in plaats daarvan – hoe uitvoerig ook verricht en ondanks haar goede bedoelingen – heeft beperkt tot haar eigen onderzoek. Daarmee is het afwijzingsbesluit van de school onzorgvuldig en/of onvoldoende gemotiveerd tot stand gekomen.

Dit klachtonderdeel acht de Commissie derhalve gegrond.

Het klachtonderdeel over het niet nakomen van de zorgplicht

Anders dan de school meent, ziet de Commissie een zorgplicht voor de school. De Commissie meent dat wel sprake is geweest van een aanmelding van de kinderen, namelijk in het gesprek op 19 december 2019 met de directeur. Dat leidt de Commissie af het geheel van de feiten en omstandigheden in deze casus waaruit blijkt dat de school heeft gehandeld als ware sprake van een aanmelding en uit de opmerking in haar verweer op blad 4 aan het eind van de 1^e alinea spreekt over 'de 10 weken die verweerster had om *de aanmelding* te beoordelen' (cursivering door de Commissie). Niet alleen spreekt de school hier dus ook zelf over een aanmelding, maar blijkens de hantering van eerst 6 weken, later verlengd met 4 weken beslistermijn en zo ook snel na 19 december gecommuniceerd met klaagster, behandelde de school het verzoek van klaagster tot toelating ook feitelijk als een aanmelding in de zin van de wet, vanwege in het bijzonder haar toepassing van voor aanmelding geldende wettelijke termijnen. De school heeft daardoor op zijn minst bij klaagster de indruk gewekt dat sprake was van aanmelding van haar kinderen.

Bemerkenswaardig hierbij en door de school tijdens de hoorzitting onvoldoende toegelicht is dat het door de directeur geparafeerde en ondertekende afwijzingsdocument d.d. 27 februari 2020 in eerste instantie 'Besluitvorming aanmelding (naam leerling 1) en (naam leerling 2)' als onderwerp had. Dit document is als bijlage bij het klachtschrift gevoegd. Na hier en daar inhoudelijke tekstaanpassing op verzoek van klaagster kreeg dit document om niet opgehelderde redenen een nieuw onderwerp, namelijk 'Besluitvorming verzoek tot inschrijving (naam leerling 1) en (naam leerling 2)' (bijlage 8 bij het verweer). Deze handelswijze acht de Commissie niet alleen onzorgvuldig jegens klaagster, maar sterkt de Commissie in haar oordeel dat ook in de ogen van de school zelf sprake was van aanmelding.

Omdat sprake was van een aanmelding gold voor de school bij niet-toelating van de kinderen de zorgplicht van art. 40 lid 4 WPO, temeer omdat de reden van de niet-toelating van de kinderen was gelegen in de extra ondersteuning die de kinderen volgens de school nodig hadden en die de school niet kon bieden. Die zorgplicht is de school jegens de kinderen niet nagekomen.

Dit klachtonderdeel acht de Commissie derhalve gegrond.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie is derhalve van oordeel dat de klachtonderdelen gegrond zijn.

VI. **Advies aan het bevoegd gezag**

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om haar *Beleidsdocument Toelating van leerlingen* eenduidig te maken en tevens in lijn met de wet- en regelgeving. De Commissie bedoelt dat het document thans in de aanhef 2 mogelijkheden beschrijft: ‘We maken onderscheid tussen aanmelden en inschrijven’. Hoewel de Commissie in deze zaak derhalve een aanmelding aanwezig acht, beoogde school hier klaarblijkelijk eerst een kennismaking of oriëntatie met klagster, zonder gebonden te zijn aan de voor aanmelding geldende wettelijke regels en normen, welke meer vrijblijvende aanleiding tot contact tussen ouders en de school zij vaker op het oog zou kunnen hebben. Ten behoeve van duidelijkheid jegens in de school geïnteresseerde ouders is het belangrijk om heel duidelijk te maken vanaf welk moment er sprake is van een officiële aanmelding en tot welk moment dus nog niet.

Verder – mogelijk ten overvloede – adviseert de Commissie het bevoegd gezag om bij het onderzoek naar de (mogelijke) extra ondersteuningsbehoeften van kinderen altijd de expertise van het Samenwerkingsverband te betrekken.

Tot slot raadt de Commissie het bevoegd gezag aan om bij niet-toelating de reden(en) te benoemen en toe te lichten die maken dat de school de kinderen niet de juiste zorg kan bieden, en/of de eventuele andere legitieme reden(en) van afwijzing (zoals een te volle groep) te benoemen en toe te lichten.

Aldus gegeven op 22 september 2020 door mr. F.J. Agema als voorzitter, de heren C. Hazekamp en mr. W.R. van der Velde als leden, alsmede mr. F.P. Troost als secretaris.